

॥ ७ ॥ ८ ॥ दंपत्योः रुद्राणीरुद्रयोः तंसंवादं ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥

वैशंपायन उवाच तस्य तद्वचनं श्रुत्वा स्नेहादागतसंभ्रमः ॥ भीष्मो भागीरथी पुत्र इदं वचनमब्रवीत् ॥ ७ ॥ भीष्म उवाच अहं ते कथयिष्यामि कथामति
मनोहरां ॥ अस्य विष्णोः पुरा राजन् प्रभावो यो मया श्रुतः ॥ ८ ॥ यश्च गोवृषभां कस्य प्रभावस्तंच मे शृणु ॥ रुद्राण्याः संशयो यश्च दंपत्योस्तंच मे शृणु ॥ ९ ॥ व्रतंच
चारधर्मात्मा कृष्णो द्वादशवार्षिकं ॥ दीक्षितं चागतौ द्रष्टुमुभौ नारदपर्वतौ ॥ १० ॥ कृष्ण द्वैपायनश्चैव धौम्यश्च जपतांवरः ॥ देवलः काश्यपश्चैव हस्तिकाश्यप एव च
॥ ११ ॥ अपरे च र्षयः संतो दीक्षादमसमन्विताः ॥ शिष्यैरनुगताः सिद्धैर्देवकल्पैस्तपोधनैः ॥ १२ ॥ तेषामतिथिसत्कारमर्चनीयंकुलोचितं ॥ देवकीतनयः प्रीतो
देवकल्पमकल्पयत् ॥ १३ ॥ हरितेषु सुवर्णेषु बर्हिष्केषु नवेषु च ॥ उपोष विविशुः प्रीता विष्टरेषु महर्षयः ॥ १४ ॥ कथाश्च कुस्ततस्ते तु मधुराधर्मसंहिताः ॥ राजर्षी
णां सुराणां च ये वसंतितपोधनाः ॥ १५ ॥ ततो नारायणं ते जो ब्रतचर्ये धनोत्थितं ॥ वक्रान्निःसृत्य कृष्णस्य वक्त्रिद्रुतकर्मणः ॥ १६ ॥ सोऽग्निर्ददाह तं शैलं सद्रुमं सल
ताक्षुपं ॥ सपक्षि गणसंघातं सश्वापदसरीसृपम् ॥ १७ ॥ मृगैश्च विविधाकारैर्हाहाभूतमचेतनम् ॥ शिखरं तस्य शैलस्य मथितं दीनदर्शनं ॥ १८ ॥ स तु वक्त्रिर्महा
ज्वालो दग्ध्वासर्वमशेषतः ॥ विष्णोः समीप आगम्य पादौ शिष्यवदस्पृशत् ॥ १९ ॥ ततो विष्णुर्गिरिं दृष्ट्वा निर्दग्धमरिकर्शनः ॥ सौम्यैर्दृष्टिनिपातैस्तपुनः प्रकृति
मानयत् ॥ २० ॥ तथैव स गिरिर्भूयः प्रपुष्पितलताद्गुमः ॥ सपक्षिगणसंघुष्टः सश्वापदसरीसृपः ॥ २१ ॥ तमद्भुतमचिंत्यं च दृष्ट्वा मुनिगणस्तदा ॥ विस्मितो दृष्ट
रो माचबभूवा स्राविलेक्षणः ॥ २२ ॥ ततो नारायणो दृष्ट्वा तानृषीन्विस्मयान्वितान् ॥ प्रश्रितं मधुरं स्निग्धं प्रच्छदतांवरः ॥ २३ ॥ किमर्थं नृषिपूगस्य त्यक्तसं
गस्य नित्यशः ॥ निर्ममस्यागमवतो विस्मयः समुपागतः ॥ २४ ॥ एतन्मे संशयं सर्वयाथातथ्यमनिदिताः ॥ ऋषयो वक्तुमर्हति निश्चितार्थतपोधनाः ॥ २५ ॥
ऋषय ऊचुः भवान्विस्तृतं लोकान् भवान्संहरते पुनः ॥ भवान्शीतं भवानुष्णं भवानेव च वर्षति ॥ २६ ॥ पृथिव्यां यानि भूतानि स्थावराणि चराणि च ॥ तेषां
पिता त्वं माता त्वं प्रभुः प्रभव एव च ॥ २७ ॥ एवं नो विस्मयकरं संशयं मधुसूदन ॥ त्वमेवार्हसि कल्याणवक्तुं वन्देर्विनिर्गमं ॥ २८ ॥ ततो विगतसंत्रासा वयमप्य
रिकर्शन ॥ यच्छ्रुतं यच्च दृष्टं नस्तत्प्रवक्ष्यामहे हरे ॥ २९ ॥ वासुदेव उवाच एतद्वैष्णवं ते जो मम वक्राद्विनिःसृतं ॥ कृष्णवर्मा युगांता भो येनायं मथितो
गिरिः ॥ ३० ॥ ऋषयश्चार्तिमापन्ना जितक्रोधा जितेंद्रियाः ॥ भवंतो व्यथिताश्चासन् देवकल्पास्तपोधनाः ॥ ३१ ॥